

สารยา

ประจำเดือนกรกฎาคม 2560 ฉบับที่ 9
งานวิชาการ กลุ่มงานเภสัชกรรม

กับความเสี่ยงที่รุนแรง
ต่อเอ็น กล้ามเนื้อ
ข้อต่อฯ: update

Fluoroquinolones

อ้างอิงจาก:

1 <http://www.pharmacy.mahidol.ac.th/dic/news>

2 Lang TR, Cook J, Rio E, Gaida JE. What tendon pathology is seen on imaging in people who have taken fluoroquinolones? A systematic review. *Fundam Clin Pharmacol* 2016 Aug 1. doi: 10.1111/fcp.12228; (2) FDA updates warnings for fluoroquinolone antibiotics. *FDA News Release*, July 26, 2016. <http://www.fda.gov/NewsEvents/Newsroom/PressAnnouncements/ucm513183.htm>; (3) Bidell MR, Lodise TP. Fluoroquinolone-associated tendinopathy: does levofloxacin pose the greatest risk? *Pharmacotherapy* 2016;36:679-93.

Fluoroquinolones
เป็นยาต้านจุลชีพที่มีบทบาทมาก
ในการรักษาการติดเชื้อแบคทีเรีย[†]
เป็นยาที่ออกฤทธิ์กว้าง มีผลต่อ[‡]
แบคทีเรียทั้งชนิด

แกรมบวก
(gram-positive bacteria)

และแกรมลบ
(gram-negative bacteria)

ด้วยยาในกลุ่มนี้
 เช่น *norfloxacin*,
ciprofloxacin, *levofloxacin*,
moxifloxacin, *gemifloxacin*
 อาการไม่พึงประสงค์

โดยทั่วไปเกิดไม่รุนแรง ผู้ป่วย
 กวนต่อการใช้ยาได้ดี อย่างไรก็ตาม
 ภายหลังการร่วงจำหน่ายพบว่า[†]
 ยาในกลุ่มนี้อาจทำให้เกิดผลเสีย[‡]
 ต่อเอ็น (tendon) เมื่อเร็วๆ นี้[†]
 มีรายงานผลการร่วงจำหน่าย
 เกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการเกิด[‡]
 พลเสียต่อเอ็นที่เกิดจากยาในกลุ่ม
 fluoroquinolones ระบุว่า

กึ่งแม้มจะมีโอกาสเกิดกับยาทั้งหลาย
 ในกลุ่มดังกล่าว
 แต่ *levofloxacin*
(รวมกึ่ง *ofloxacin* ซึ่งเป็น
 racemic form)

Fluoroquinolones

อาจมีความเสี่ยงมากกว่ายาอื่น โดยความ
 เสี่ยงขึ้นกับขนาดยาและระยะเวลาที่ใช้ยา
 รวมถึงปัจจัยร่วมอย่างอื่น ได้แก่ อายุมาก
(มากกว่า 60 ปี) การได้รับ corticosteroids
 ร่วมด้วย กาวะタイトทำงานบนพร่อง และการมี
 ประวัติรับการปลูกถ่ายอวัยวะ (solid organ
 transplantation)

ด้านคำเตือนในการใช้ยากลุ่ม
 fluoroquinolones ที่มีภายหลังการร่วง
 จำหน่ายนี้ เริ่มเมื่อปี 2008 ทางประเทศไทย เช่น
 สหราชอาณาจักรามีข้อมูลเป็น black box
 warning ระบุถึงความเสี่ยงต่อการเกิดเอ็น
 อักเสบ (tendinitis) และเอ็นฉีก (tendon
 rupture) ต่อมาปี 2011 ได้เพิ่มคำเตือน
 ถึงอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรงซึ่งจะทำให้ผู้ป่วย

โรค *myasthenia gravis* มีอาการกำเริบ
 หรือเป็นรุนแรงขึ้น ปี 2013 ได้เพิ่มคำเตือน
 ถึงศักยภาพที่จะทำให้เกิดอาการเกี่ยวกับระบบ
 ประสาท เช่น

โรคเส้นประสาทส่วนปลาย
(peripheral neuropathy)
 เส้นประสาทเกิดความเสียหาย
(nerve damage)

ซึ่งอาจเกิดแบบก้าว และในปี 2015
 คณะกรรมการที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
 เรื่องยาของสหราชอาณาจักรได้ศึกษาข้อมูลของ
 ยาคุณ fluoroquinolones พบความเสี่ยง
 เพิ่มเติม และมีความเห็นว่า yan มีความเสี่ยงมาก
 กว่าประโยชน์ในข้อบ่งใช้ทางประการ ทำให้มีอีก
 ไม่นานมานี้ USFDA ได้ออกมติให้มีการเพิ่ม
 คำเตือนในการใช้ยาในกลุ่ม
 fluoroquinolones ซึ่งครอบคลุม
 levofloxacin, *ciprofloxacin*,
moxifloxacin, *ofloxacin*, *gemifloxacin*
 โดยเพิ่มข้อความลงใน black box warning
 เป็นคำเตือนที่เข้มงวดถึงผลเสี่ยงของยาที่อาจ
 เกิดขึ้นกับเอ็น กล้ามเนื้อ ข้อต่อ เส้นประสาท
 ระบบประสาทส่วนกลาง โดยยาอาจทำให้ร่างกาย[†]
 เสียความสามารถหรือไว้สมรรถภาพอย่าง
 รุนแรงและอาจเกิดแบบก้าวได้ ผลเสี่ยงนี้อาจ

เกิดเร็วภายในไม่ถึงชั่วโมงหรือหลายสัปดาห์หลัง
 ได้รับยา จึงควรประเมินอย่างรอบคอบกึ่ง
 ประโยชน์เกียวกับความเสี่ยงก่อนใช้ในผู้ป่วย
 acute sinusitis, *acute bronchitis*
(acute exacerbation of chronic
 bronchitis) และ *urinary tract infections*
(acute uncomplicated cystitis)
 โดยจะใช้ก็ต่อเมื่อไม่มีทางเลือกอื่น ควรเก็บยา
 ไว้ใช้กับผู้ป่วยที่เป็นกาฬโรค (plague)

โรคแอนแทรคซ์ (anthrax) และปอดอักเสบ
 จากแบคทีเรีย (bacterial pneumonia)